

TALE

10-04-2012

Sagsnr. 2012-4003

Beskæftigelsesministerens tale ved åbent samråd om lov om foreningsfrihed, samrådsspørgsmål AD, AE, AF og AG (BEU alm. del), den 18. april 2012

(Det talte ord gælder)

Samrådsspørgsmål AD:

”Ministeren bedes give en definition af, hvad foreningsfrihed dækker over i henhold til Bekendtgørelse af Lov om foreningsfrihed på arbejdsmarkedet af 8. maj 2006, hvor der bl.a. i § 4 d står, at ”Bestemmelser i vedtægter for arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer, der pålægger medlemmerne udelukkende eller fortrinsvis at ansætte eller ikke at ansætte lønmodtagere, som er eller ikke er medlemmer af en forening eller en bestemt forening, eller udelukkende at indgå i ansættelsesforhold hos en arbejdsgiver, som er eller ikke er medlem af en forening eller en bestemt forening, er ugyldige. Det samme gælder bestemmelser i virksomheders interne reglementer, der fastsætter, at virksomheden udelukkende eller fortrinsvis ansætter eller ikke ansætter personer, der er medlemmer af en forening eller en bestemt forening.” Hvilken opfattelse har ministeren af lovgivningen om foreningsfrihed?”

Samrådsspørgsmål AE:

”Ministeren bedes give en definition af, hvad begrebet fagforening dækker over?”

Samrådsspørgsmål AF:

”Ministeren bedes redegøre for, i henhold til den udtalelse som den socialdemokratiske ordfører Leif Lahn Jensen kom med den 22. marts 2012 i Nyhederne på TV2, om ministeren også mener, at danskerne bliver snydt, når de melder sig ind i KRIFA?”

Samrådsspørgsmål AG:

”Er ministeren, ligesom den socialdemokratiske ordfører, bekymret for, at den danske model er truet af fagforeninger som KRIFA?”

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske af Ulla Tørnæs (V)

Svar:

Jeg vil besvare samrådsspørgsmålene samlet.

Det er helt centralt i den danske model, at vi har en høj organisationsgrad og at størstedelen af lønmodtagerne er dækket af overenskomster.

Det er grundstenen for et stærkt, fleksibelt, lige og velstående Danmark. Det bør vi interessere os for at værne om.

At være medlem af en fagforening betyder for mig, at man bidrager til at sikre ordnede forhold og stabile rammer på det danske arbejdsmarked. På samme måde er det vigtigt, at arbejdsgivere er medlem af en arbejdsgiverforening.

For mig hænger medlemskab af en fagforening eller en arbejdsgiverforening naturligt sammen med retten til at konflikte, som er en fundamental værdi for både lønmodtagere og arbejdsgivere.

Og det er netop en væsentlig forskel mellem KRIFA og de traditionelle fagforeninger (LO, FTF og AC).

Jeg bliver spurgt, om jeg – i lighed med min partifælle Leif Lahn – mener, at danskerne bliver snydt, når de melder sig ind i KRIFA.

Jeg har hørt Leif Lahn sådan, at han ville rejse en debat om den danske model. Jeg vil ikke gå ind i at bedømme de forskellige detaljer i Leif Lahns udtalelser.

Men jeg vil gerne slå fast, at der er foreningsfrihed i Danmark, og at danske lønmodtagere og arbejdsgivere må oprette og melde sig ind i præcis de foreninger, de vil og kalde dem, hvad de vil.

På samme måde står det lønmodtagere og arbejdsgivere frit for at undlade at være med i en forening eller en bestemt forening.

Jeg mener, at der er en forskel på at være medlem af Krifa og at de traditionelle fagforeninger. Jeg er selvfølgelig fortaler for, at en lønmodtager melder sig ind i den fagforening, som lønmodtageren har et fagligt tilhørsforhold til, og som på traditionel vis kæmper for at opnå ordnede løn- og arbejdsvilkår via overenskomst.

Jeg vil ikke som beskæftigelsesminister blande mig i eller diktere, hvilke foreninger den enkelte lønmodtager eller arbejdsgiver vælger at være medlem af eller hvad en forening må kalde sig.

Jeg har med andre ord, ingen planer om at ændre lov om foreningsfrihed på arbejdsmarkedet, som Socialdemokraterne var med til at vedtage i dens nuværende form i 2006.

Loven sikrer, at en lønmodtager ikke risikerer sit arbejde, fordi han eller hun er – eller ikke er – medlem af en bestemt forening.

Loven sikrer altså, at lønmodtagere kan vælge, om de vil være eller ikke vil være medlem af en forening – herunder fagforeninger. Loven sikrer også, at de kan vælge at være – eller ikke at være – medlem af en **bestemt** forening. Det er, hvad

der ligger i begrebet foreningsfrihed i lov om foreningsfrihed på arbejdsmarkedet.

Der er i samrådsspørgsmål (AD) henvist til lovens § 4 d, som handler om bestemmelser i vedtægter for arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer og bestemmelser i virksomheders interne reglementer. Jeg vil gerne understrege, at forbuddet mod eksklusiv- og fortrinnsklausuler gælder uanset, om der er tale om kollektive overenskomster eller aftaler eller virksomheders interne reglementer.

Til spørgsmålet (AE) om hvad en fagforening dækker over, så er svaret, at foreninger – herunder fagforeninger – ikke er nærmere reguleret i lovgivningen, men i stedet er baseret på aftaler og vedtægter.

Der er en 100-årig praksis om, at en fagforening kan understøtte et ønske om overenskomst med en arbejdskonflikt. Konfliktretten er anerkendt både nationalt og internationalt. Men brug af konflikt er ikke en betingelse for at kunne kalde sig en fagforening.

Det sidste samrådsspørgsmål (AG) går på, om jeg er bekymret for, at den danske model er truet af fagforeninger som KRIFA.

Det korte svar er nej. Jeg har stor tiltro til, at hovedorganisationerne på arbejdsmarkedet og deres medlemsorganisationer kan fortsætte med at udvikle den danske model.

Og jeg er sikker på, at arbejdsmarkedets parter er meget opmærksomme på, at de hele tiden skal gøre sig umage for at fastholde og tiltrække medlemmer.

Den danske aftalemodel er baseret på, at lønmodtagere og arbejdsgivere lader sig organisere i fagforeninger og arbejdsgiverforeninger, som er slagkraftige nok til at opnå bre-

de forlig og holdbare overenskomstresultater. Det har vi senest set med overenskomstfornyelserne på det private område, som der netop er sat punktum for i går.

Jeg påskønner det vigtige arbejde, som arbejdsmarkedets parter har påtaget sig med at sikre gode jobs i Danmark. Det gør de ved at indgå ansvarlige overenskomster med hinanden, hvor der sikres rimelige løn og arbejdsvilkår, samtidig med at der tages hensyn til konkurrenceevnen. Og ved at holde sig for øje, at vi skal kunne konkurrere på viden og fleksibilitet, så vi kan fastholde vellønnede job i Danmark.

Ikke mindst i krisetider har arbejdsmarkedets parter tidligere påtaget sig et ekstra ansvar for samfundsudviklingen ved i samarbejde med regeringen at lægge nogle spor for fremtiden. Det så vi fx ved fælleserklæringen i 1987, som førte til løntilbageholdenhed og opbygning af pensionssystemer.

Vi har i Danmark fortsat den højeste organisationsprocent blandt de lande, som vi normalt sammenligner os med, og der er ingen i den nuværende regering, der stiller spørgsmålstegn ved fagforeningernes legitimitet. Tværtimod ser denne regering frem til et styrket samarbejde med arbejdsmarkedets parter, og vi har store forhåbninger til de kommende trepartsforhandlinger.